

Majandusaasta aruanne

OÜ HANSA GRUPP

Majandusaasta algus:	1. jaanuar 2018. a
Majandusaasta lõpp:	31. detsember 2018. a
Registrikood:	10923131
Aadress:	Mustamäe tee 54 10621 Tallinn Eesti Vabariik
Telefon:	+372 50 34 828

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD BILANSS	9
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	10
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	11
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	12
Lisa 1 Üldine informatsioon.....	12
Lisa 2 Raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	13
Lisa 3 Müügitulu	22
Lisa 4 Tegevuskulude sihtfinantseerimine	22
Lisa 5 Müüdnud kaupade ja teenuste kulud	22
Lisa 6 Turustuskulud	23
Lisa 7 Üldhalduskulud	23
Lisa 8 Personalikulud	23
Lisa 9 Muud äritulud	24
Lisa 10 Muud ärikulud	24
Lisa 11 Finantstulud	24
Lisa 12 Finantskulud	24
Lisa 13 Raha ja raha ekvivalendid	24
Lisa 14 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded.....	25
Lisa 15 Ettemaksed	25
Lisa 16 Varud.....	25
Lisa 17 Materiaalne põhivara	26
Lisa 18 Immateriaalne põhivara.....	27
Lisa 19 Laenukohustised.....	28
Lisa 20 Muud võlad.....	30
Lisa 21 Maksuvõlad	30
Lisa 22 Kasutusrent	30
Lisa 23 Omakapital	31
Lisa 24 Tingimuslikud kohustised	32
Lisa 25 Tehingud seotud osapooltega	33
Lisa 26 Lisainformatsioon kontserni emaettevõtte kohta.....	35

TEGEVUSARUANNE

Hansa Grupp OÜ kontserni kuuluvad: emaettevõtte Hansa Grupp OÜ, Hansabuss AS-i kontsern (osalus 87,5%), Moonsund Eco OÜ (osalus 45%), IV Pluss AS (osalus 100%), Baltic Mobility OÜ kontsern (osalus 100%) ja Hansakredit OÜ (osalus 100%).

Hansabuss AS-i kontserni kuuluvad: emaettevõtte Hansabuss AS ning tütaretevõtted Hansa Bussiliinid AS (osalus 97,3%), Hansabuss Latvia SIA (osalus 100%), Samat AS (osalus 95,1%), AIPS SIA (osalus 100%), Viražas SIA (osalus 100%), Bauskas AO SIA (osalus 100%) ja Tukuma Auto SIA (osalus 91,2%) ning viimase tütaretevõtte Tutransauto SIA (osalus 100%) ja Ludzas ATU SIA (100%).

2018. aastal suurendas Hansa Grupp OÜ oma osaluse tütaretevõttes Hansarent OÜ-s 100%-ni ning müüs kogu osaluse oma tütaretevõtte Baltic Mobility OÜ konsolideerimisgruppi kuuluvale ettevõttele Mobility Eesti OÜ. Hansarent OÜ ja Mobility Eesti OÜ ühendati ja tegevust jätkatakse ärinime Hansarent OÜ alt.

Baltic Mobility OÜ kontserni kuuluvad: emaettevõtte Baltic Mobility OÜ ning tütaretevõtted Hansarent OÜ (osalus 100%), Mobility Latvia SIA (osalus 100%) ja Mobility Lietuva UAB (osalus 100%).

Majandusaastal parandasid kontserni ettevõtte olemasolevate ärisuundade efektiivsust ja laiendasid tegevust. Osaleti aktiivselt erinevatel veeteenuste hangetel. Investeeringud olid seotud eeltoodud tegevustega.

Sarnaselt eelmistele aastatele mõjutas üldine majanduskeskkond transpordiettevõtete kulu eelkõige läbi töötasu ja sõidukite kütuse hinna. Kütusehindade tõus ja töötasude järjepidev kasv, sh bussijuhtide töötasude muutused mõjutavad otseselt kontserni kasumlikkust. Kontserni ettevõtete müügitulu mõjutab peamiselt turismisektori aktiivsus ja sesoonsus, kõrghooaeg on suvel ja madalhooaeg talvel. Kõik intressikandvad kontsernivälised kohustused on seotud ajas muutuvast eurosooni pankadevahelise rahaturu intressist Euriborist ja marginaalist. Seega on kontsernil Euribori muutustega seotud intressimäärade muutumise risk.

Kontserni ettevõtte osutasid 2018. aastal reisijate- ja kaubaveo teenust 13 481 419 (2017: 13 169 320) euro eest, autorendi- ning sellega seotud lisateenuseid müüdi 10 742 009 (2017: 7 602 595) euro eest, omavalitsuste ja riigieelarvelisi dotatsioone saadi kogusummas 11 254 544 (2017: 9 049 531) eurot. Mootorsõidukite müügikäive oli 8 927 810 (2017: 8 424 721) eurot ning mootorsõidukite hoolduse ja varuosade müügikäive 2 049 408 (2017: 2 466 465) eurot.

2018. aastal investeeriti materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse kokku 4 492 997 (2017: 4 152 185) eurot, sellest transpordivahenditesse 4 118 866 (2017: 3 949 514) eurot.

Kontserni keskmine töötajate arv 2018.aastal oli 709 (2017: 679) ja konsolideeritud palgakulud 13 623 854 (2017: 11 927 686) eurot.

Kontserni emaettevõtte ja tütaretevõtete juhatuste liikmetele arvestati aruandeaastal tasusid kogusummas 561 582 (2017: 506 055) eurot. Nõukogu liikmetele 2017. ja 2018.aastal tasusid ei arvestatud.

Konsolideerimisgrupi tegevust iseloomustavad suhtarvud olid järgmised:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Võlakordaja	0,65	0,68
VALEM: KOHUSTISED / KOGUVARA		
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	1,34	1,10
VALEM: KÄIBEVARA/ LÜHIAJALISED KOHUSTISED		

EBITDA (eurot)	5 080 461	4 689 756
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU		
EBIT (eurot)	2 059 447	1 991 408
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU JA TULUMAKSU		
Netofinantsvõlgnevused NET DEBT (eurot)	10 863 434	10 700 723
VALEM: INTRESSIKANDVAD VÕLAKOHUSTISED - RAHA JA RAHA EKVIVALENDID		
NET DEBT/EBITDA	2,14	2,28
VALEM: NETOFINANTSVÕLGNEVUSED/ KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU		
Võlateeninduse kattekordaja DSCR	1,79	1,62
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU/ LÜHIAJALISED FINANTSVÕLGNEVUSED *		

- välja arvatud arvelduskrediit

Hansabuss AS-i kontsern

Hansabuss AS tegeleb reisijateveoteenuste osutamisega ja *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliini City Tour opereerimisega Tallinnas.

Lõppenud majandusaastal teenindas ettevõtte reisijaid ca 78 sõidukiga. Ettevõtte konsolideerimata müügitulu oli 7 018 113 (2017: 5 962 241) eurot, millest tulu bussitransporditeenuste müügist moodustas 5 434 106 (2017: 4 983 417) eurot. Hansabuss AS müügituludest 5 214 119 (2017: 4 409 440) eurot moodustasid tulud Eestis. Müügitulule aitas positiivselt kaasa liinivedude mahu kasv.

2018. aastal investeeriti põhivahenditesse 2 948 430 (2017: 1 367 696) eurot, sellest veeremisse 2 831 200 (2017: 1 356 618) eurot.

AS Hansa Bussiliinid põhitegevusalaks on sõitjatevedu bussidega.

2018. aastal osaleti aktiivselt uutel veoteenuste hangetel. Ettevõtte tegevus on oluliselt mõjutatud avaliku liiniveo riigihangetel osalemise tulemustest ning vastavate sõlmitud lepingute tingimustest. Riiklikul tasemel vastuvõetud otsustest sotsiaalsete meetmete korraldamisest sõltub ka ettevõtte käibe ning toetuse summade osakaal.

2018. aastal teenindati avaliku liiniveo lepingute alusel maakonnaliine Pärnu maakonna põhjasuunal, Rapla, Võru ja Hiiu maakonnas ning kooliliine Saugas ja Toril. Lisaks teenindati sõitjaid riigisisestel kommertsliinidel ning teostati tellimusvedusid nii Eestis kui ka välisriikides.

AS-i Hansa Bussiliinid tulud suurenesid 2018. aastal seoses vedude mahu kasvuga. Seoses üleminekuga tasuta või osaliselt tasuta ühistranspordile 2018. aasta teisel poolaastal kasvas toetuse osakaal tulude suhtes oluliselt, kuid vähenes otsene müügitulu. Ettevõtte müügitulu oli 2018. aastal 3 691 046 (2017: 4 201 759) eurot. Suurim osa tuludest saadi liini- ning tellimusvedudest – kokku 3 337 274 (2017: 3 890 413) eurot. Omaavalitsuste dotatsioone saadi kogusummas 6 828 007 (2017: 5 378 855) eurot. Tulud kõrvaltegevustest ulatusid 353 772 (2017: 311 346) euron. AS Hansa Bussiliinid müügituludest 3 363 311 (2017: 3 659 533) eurot, s.t. 91% moodustasid tulud Eestis.

2018. aastal investeeriti põhivahenditesse 815 868 (2017: 463 600) eurot.

Hansabuss Latvia SIA põhitegevuseks on tellimusvedude osutamine Lätis ja välisriikides, *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliini Riga City Tour opereerimine Riias ja vähesel määral ka eriotstarbelised kommertsveod.

Majandusaastal tehti olulisi investeeringud bussiparki, et tagada ettevõtte jätkusuulik äritegevus.

Ettevõtte müügitulu oli 2018. aastal 1 477 006 (2017: 1 478 228) eurot. Hansabuss Latvia SIA müügituludest 1 114 287 (2017: 1 175 811) eurot moodustasid tulud Lätis.

2018. aastal investeeriti põhivahenditesse 216 491 (2017: 1 096 469) eurot.

Samat AS peamiseks tegevusalaks on ühistransporditeenuse osutamine reisijateveol. Täiendavalt pakub ettevõtte nii siseriiklikke kui rahvusvahelisi tellimusreise ja teostab töölistevedusid erinevatele ettevõtetele.

Jaanuarist 2013 jõustunud ja 8 aastat kestva veolepingu alusel teenindas AS Samat Harjumaa lõunasuuna avalikke liine. 2018 septembris ütles AS Samat ennetähtaegselt lõunasuuna bussiveo lepingu üles. Avalikest liinidest teenindatakse veel Harju maakonnas Keila linna bussiliine ja Saue valla bussiliine. Lisaks avalikele liinidele teenindatakse kommertsliine ning Saku valla siseliine.

2018. aastal oli AS Samat müügitulu 1 830 337 (2017: 1 209 241) eurot, millest enamus teeniti Eestis. Omavalitsuste dotatsioone saadi kogusummas 1 358 877 (2017: 1 682 677) eurot.

Tukuma Auto SIA osutab reisijateveo teenust Tukumsi, Salduse ja Kuldiga maakonnas. Lisaks teostatakse linnadevahelist liinivedu ning tellimusvedusid. Veo teostamiseks on ettevõttel ca 68 bussi.

2018. aastal oli ettevõtte müügitulu 1 024 172 (2017: 969 055) eurot, omavalitsuste dotatsioone saadi kogusummas 1 473 440 (2017: 1 388 244) eurot.

Läbi tütarettevõtte Tutransauto SIA osutatakse 12 veokiga kaubaveo teenust Baltikumis, Venemaal ja Euroopa riikides. Tutransauto SIA müügitulu oli 2018. aastal 824 017 (2017: 763 829) eurot.

Tukuma Auto SIA tütarettevõtte Ludzas ATU SIA osutab liiniveo teenust Ludza linnas ja maakonnas ning teostab tellimusvedusid. Kasutusel on 13 bussi. 2018. aastal oli ettevõtte müügitulu 118 861 (2017: 109 761) eurot, omavalitsuse dotatsioone saadi 493 890 (2017: 452 663) eurot.

AIPS SIA, Virāžas SIA ja Bauskas AO SIA

AIPS SIA teenindab peamiselt Bauska linna- ja maakonnaliine, kohalikke kooliliine ning siseriiklikke kaugliine, Virāžas SIA pakub busside hooldus- ja remonditeenust ning Bauskas AO SIA opereerib Bauska bussijaama.

AIPS SIA, Virāžas SIA ja Bauskas AO SIA müügitulu oli 2018. aastal kokku oli 1 169 402 (2017: 1 192 996) eurot ja omavalitsuste dotatsioonid 1 100 330 (2017: 1 112 107) eurot. 2017. aastal konsolideeriti ettevõtted kontserni alates 01.07.2017 ning 2017. aasta kontserni aruandes kajastus müügitulu summas 600 107 eurot ja omavalitsuse dotatsioone 599 755 eurot.

Hansabuss AS-i kontserni 2019. aasta põhilisteks väljakutseteks on ettevõtte tegevusstabiilsuse tagamine tihedas konkurentsis ja muutuvas väliskeskkonnas. Erilist tähelepanu pööratakse töötajate kompetentside arendamisele ning müügi- ja turunduse protsessidesse.

Põhieesmärkideks 2019. aastal on aktiivne osalemine kõikidel avaliku liiniveo riigihangetel, regulaar- ja tellimusvedude käibe suurendamine ning vananenud veeremi väljavahetamise jätkamine.

IV Pluss AS

IV Pluss AS tegeleb IVECO marki tarbesõidukite ning IVECO BUS busside jae- ja hulgimüügi, hoolduse ning remondiga Eesti Vabariigis. IV Pluss AS on sõlminud erinevaid esinduslepinguid, mis on seotud Iveco ja Iveco Bus pealis- ning ümberehitustega.

IV Pluss AS 2018. aasta müügikäive oli 10 811 009 (2017: 9 798 946) eurot.

2018. aasta oluliste tegevustena võib välja tuua järgmist:

- hangetel osalemine Iveco ja Iveco Bus toodetega,
- kasutatud sõidukite müügi arendamine,
- investeeringud Tallinna keskuse maja remondile;
- rendipargi väljaarendamine erinevate sõidukitüüpide jaoks (kaubik, furgoon, külmik).

2019. aastal kavandavate oluliste investeeringute ning tegevustena võib välja tuua:

- Fiat Professional esinduslepingu sõlmimine Tallinnas ja hiljem ka Tartus
- töökoja sisseseadmete ja töökeskkonna parendamine
- uute toodete tootevalikusse lisandumine Iveco ja Iveco Bus tehastelt ja teistelt koostööpartneritelt
- CNG tootevaliku suurem propageerimine
- minibusside pealisehitajate erivõimaluste otsimine.

Baltic Mobility OÜ kontsern

Kontserni põhitegevusalaks on sõiduautode ja väikebusside kasutusrent koos lisateenustega.

Baltic Mobility OÜ omab Europcar'i masterfrantsiisi kõikides Baltimaades opereerides Eestis läbi oma tütarettevõtte Hansarent OÜ (endise nimega Mobility Eesti OÜ), Lätis läbi sealse tütarettevõtte Mobility Latvija SIA ning Leedus läbi oma tütarettevõtte Mobility Lietuva UAB.

2018. aasta lõpus ostis Mobility Eesti OÜ Hansa Grupp OÜ-le kuulunud ettevõtte Hansarent OÜ. Ettevõtted ühendati ning tegevust jätkatakse ärinime Hansarent OÜ alt. Endine Hansarent OÜ on äriregistrist kustutatud. Mobility Eesti OÜ ja Hansa Grupp OÜ vahel sõlmitud ühinemislepingus lepitakse kokku, et ühinemise bilansipäev on 01.11.2018. Lepingu sõlmimisega läksid kõik lepingu esemeks oleva osaga seotud õigused ja kohustused ostjale üle.

2018. aasta oli Baltic Mobility OÜ kontsernile hea. Kõik tütarettevõtted jätkasid edukat opereerimist, näidates häid tulemusi nii käibes kui ka kasumis. Positiivselt mõjutas 2018. aasta majandustulemusi Mobility Latvia SIA poolt 2017. aastal võidetud suuremahuline hange.

Kõikides riikides kasvab jätkuvalt täisteenusliisingu portfelli, mis tagab pikemas perspektiivis stabiilse käibe ja kasumi kasvu ning nõrgendab rendiäri hooajalisusest tulenevaid mõjutusi. Hästi on käivitunud riikidevaheline ristmüük ja koostöö äriklientide leidmisel, mille tulemusel on leitud mitmeid Baltikumi üleseid teenuseid tarbivaid kliente.

Baltic Mobility OÜ tegevust mõjutab intressimäärade muutumise risk, kuna sõidukite finantseerimine on seotud Euribori muutustega.

Rendiäri tegevust iseloomustab hooajalisus, mis on tingitud turismist, mille kõrghooaeg meie regioonis on suvekuudel. Meie tegevusvaldkonna jaoks on väga oluline ka lennuühendus teiste riikidega, seega kui lendude arv Baltikumi peaks oluliselt vähenema, väheneb kindlasti rentide arv.

Baltic Mobility OÜ kontserni ning temaga ühendatud Hansarent OÜ netokäive kokku autorenditeenuse ning sellega seotud lisateenuste müügist oli 2018. aastal 10 818 744 (2017: 7 757 721) eurot.

2019. aastal planeeritakse mõõdukat kasumi ja käibe kasvu.

Moonsund Eco OÜ

Moonsund Eco OÜ põhitegevusalaks on puhkemajandusteenuse osutamine Hiiumaal. Ettevõtte müügitulu oli 2018. aastal 27 519 (2017: 41 561) eurot.

2017.aastal investeeris Moonsund Eco OÜ tütarettevõttesse Eliise Majad OÜ 18 000 eurot. 2018. majandusaastal investeeringuid põhivarasse ei tehtud.

2016. aastal asutatud valdusettevõtte **Hansakredit OÜ** ei ole ka 2018. aastal tegevust alustanud.

Kontserni plaanid järgmiseks majandusaastaks

Kontsern on seadnud järgmiseks majandusaastaks järgmised eesmärgid:

- osaleda aktiivselt erinevatel veoteenuse hangetel;
- vajadusel uuendada veeremit ja teha sellega seoses vajalikud investeeringud;
- laiendada ärisuundade tegevust geograafiliselt ja sisuliselt;
- tõsta teenuse kvaliteeti ning klientide ja töötajate rahulolu;
- leida ja rakendada ärisuundade sisene ja vaheline võimalik sünergia.

Investeeringud järgmisel majandusaastal lähtuvad eesmärkidest.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Neeme Tammiss

Juhataja

KONTSERNI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE

(eurodes)

	2018	2017	Lisad
Müügitulu	38 046 251	32 440 522	3
Tegevuskulude sihtfinantseerimine	11 254 544	9 049 531	4
Müüdud kaupade ja teenuste kulu	-41 102 862	-34 240 245	5, 8
Brutokasum	8 197 933	7 249 808	
Turustuskulud	-304 344	-313 051	6, 8
Üldhalduskulud	-6 129 876	-5 421 149	7, 8
Muud äritulud	389 038	731 010	9
Muud ärikulud	-93 304	-255 210	10
Kasum äritegevusest	2 059 447	1 991 408	
Finantstulud	10 237	4 289	11
Finantskulud	-349 152	-299 898	12
Kasum enne maksustamist	1 720 532	1 695 799	
Tulumaks	-21 229	-95 295	
Aruandeperioodi puhaskasum	1 699 303	1 600 504	
Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist	1 546 295	1 450 534	
Vähemusosanike osa puhaskasumist	153 008	149 970	

Lehekülgedel 13-38 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD BILANSS

(eurodes)

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>	Lisad
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	3 953 510	3 464 511	13
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	4 019 922	2 986 858	14
Ettemaksed	1 188 896	1 018 059	15
Varud	2 456 686	2 704 396	16
Käibevara kokku	11 619 014	10 173 824	
Põhivara			
Investeeringud tütarettevõtetesse	18 000	18 000	18
Pikaajalised nõuded	523 866	81 145	
Kinnisvarainvesteeringud	25 451	20 000	
Materiaalne põhivara	17 651 221	17 766 890	17
Immateriaalne põhivara	1 015 655	1 002 064	18
Põhivara kokku	19 234 193	18 888 099	
VARAD KOKKU	30 853 207	29 061 923	
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	3 329 637	3 845 308	19
Muud võlad	4 086 658	4 039 248	20
Ettemaksed	347 419	457 966	
Maksuvõlad	938 197	924 311	21
Lühiajalised kohustised kokku	8 701 911	9 266 833	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	10 863 680	10 319 926	19
Muud pikaajalised kohustised	623 627	178 956	
Pikaajalised kohustused kokku	11 487 307	10 498 882	
Kohustused kokku	20 189 218	19 765 715	
Omakapital			23
Mittekontrolliv osalus	1 240 207	1 398 422	
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital			
Osakapital	2 600	2 600	
Kohustuslik reservkapital	512	512	
Muud reservid	408 436	408 436	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (- kahjum)	7 465 939	6 035 704	
Aruandeaasta kasum	1 546 295	1 450 534	
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	9 423 782	7 897 786	
Omakapital kokku	10 663 989	9 296 208	
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	30 853 207	29 061 923	

Lehekülgedel 13-38 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)

	2018	2017	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (-kahjum)	2 059 447	1 991 408	
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3 185 940	2 606 994	17, 18
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	-143 177	96 049	9, 10
Soodusostu kasum tütarettevõtete soetusest	0	-396 141	18
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 350 540	-167 598	
Varude muutus	247 438	-858 067	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	118 930	1 401 551	
Ettevõtte tulumaks	-54 946	-60 167	
Rahavood äritegevusest kokku	4 063 092	4 614 029	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-891 023	-1 370 083	17, 18
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	1 552 309	747 085	17, 18
Tütarettevõtete soetus	-28 750	-1 054 237	18
Soetatud tütarettevõtete raha ja ekvivalentide jääk soetuse hetkel	0	62 064	
Kinnisvarainvesteeringute soetus	-5 451	0	
Antud laenud	-47 716	-22 614	
Antud laenude tagasimaksed	24 573	12 251	
Laekunud intressid	5 806	6 197	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	609 748	-1 619 337	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	100 000	792 000	19
Laenude tagasimaksed	-677 112	-527 099	
Arvelduskrediidi muutus	-452 810	-104 316	19
Laekumised kapitalirendi refinantseerimise tehingutest	617 663	1 438 928	19
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-3 224 303	-2 921 625	
Makstud intressid	-352 806	-296 130	
Makstud dividendid	-194 000	-250 000	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-4 183 368	-1 868 242	
Rahavood kokku	489 472	1 126 451	
Raha ja raha ekvivalendid:			
perioodi alguses	3 464 511	2 339 338	
suurenemine (- vähenemine)	489 472	1 126 451	
valuutakursi muutuste mõju	-472	-1 278	
perioodi lõpus	3 953 511	3 464 511	13

Lehekülgedel 13-38 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)

	Osa- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Põhivara ümber- hindluse reserv	Muud reservid	Jaotamata kasum	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Oma- kapital kokku
Seisuga 31.12.2016	2 600	512	1 284 451	408 436	4 917 219	6 613 218	1 555 811	8 169 029
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	1 450 534	1 450 534	149 970	1 600 504
Põhivara reservi mahakandmine	0	0	-1 284 451	0	1 284 451	0	0	0
Tehingud osanikega, otse omakapitalis kajastatult								
Muutused osaluse suurendamisest tütarettevõttes	0	0	0	0	84 034	84 034	-307 359	-223 325
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	-250 000	-250 000	0	-250 000
Tehingud osanikega kokku, otse omakapitalis kajastatult	0	0	0	0	-165 966	-165 966	-307 359	-473 325
Seisuga 31.12.2017	2 600	512	0	408 436	7 486 238	7 897 786	1 398 422	9 296 208
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	1 546 295	1 546 295	153 008	1 699 303
Tehingud osanikega, otse omakapitalis kajastatult								
Muutused osaluse suurendamisest tütarettevõttes	0	0	0	0	279 701	279 701	-311 223	-31 522
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	-300 000	-300 000	0	-300 000
Tehingud osanikega kokku, otse omakapitalis kajastatult	0	0	0	0	-20 299	-20 299	-311 223	-331 522
Seisuga 31.12.2018	2 600	512	0	408 436	9 012 234	9 423 782	1 240 207	10 663 989

Täpsem informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 23.

Lehekülgedel 13-38 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1 Üldine informatsioon

Eesti Vabariigis registreeritud äriühing Hansa Grupp OÜ (endise nimega kuni 15.06.2018 NTH Holding OÜ) (registrikood 10923131, aadress: Mustamäe tee 54, Tallinn) (edaspidi ka „emaettevõtte“) on konsolideerimisgrupi emaettevõtte. Konsolideerimisgruppi (edaspidi ka „kontsern“) kuuluvad Hansabuss AS kontsern (osalus 87,5%), IV Pluss AS (osalus 100%), Baltic Mobility OÜ kontsern (osalus 100%), Moonsund Eco OÜ (osalus 45%) ja Hansakredit OÜ (osalus 100%).

Hansabuss AS kontsern tegeleb bussidega reisijateveo teenuse osutamisega tellimus- ja kommertsvedude sektoris ning avalikul liiniveol, aga ka *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliinide City Tour opereerimisega Tallinnas ja Riias. Läbi Lätis asuvate tütarettevõtete pakutakse lisaks busside hooldus- ja remonditeenust ning opereeritakse Bauska bussijaama.

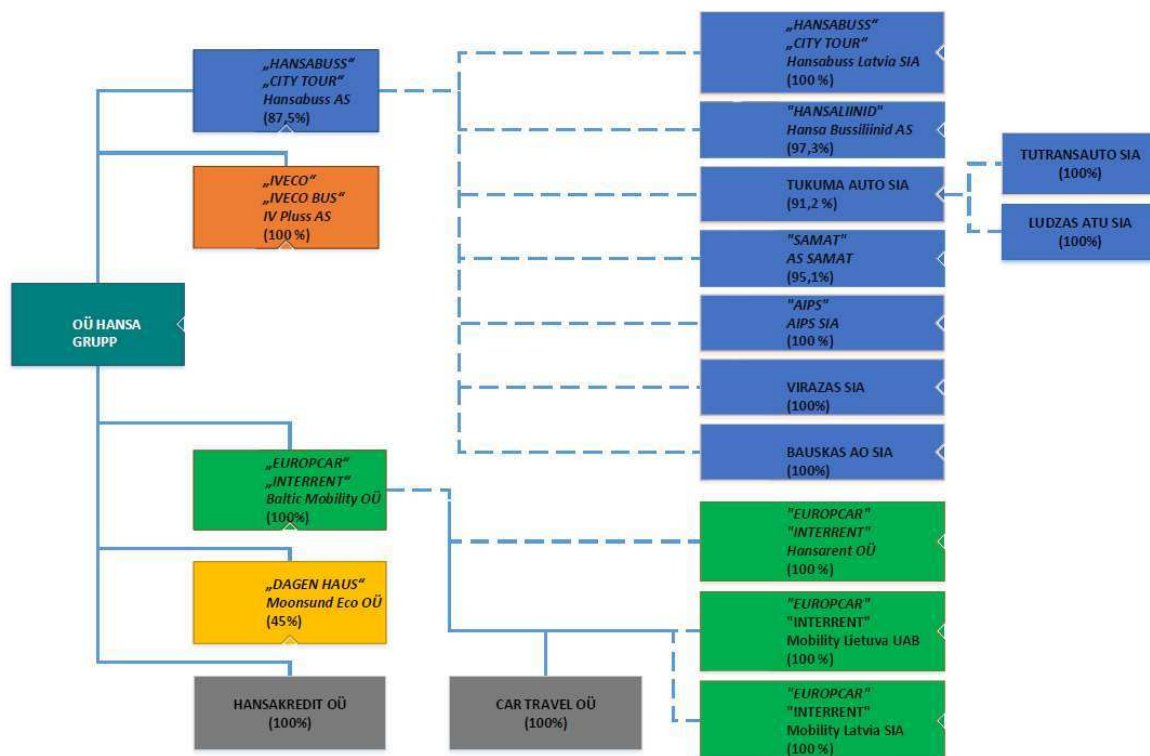
IV Pluss AS põhitegevusala on IVECO marki tarbesõidukite ning IVECO BUS busside jae- ja hulgimüük ning hooldus- ja remonditööd.

Baltic Mobility OÜ kontserni põhitegevusalaks on sõiduautode ja väikebusside rentimine ning kasutusrent.

Moonsund Eco OÜ põhitegevusalaks on puhkemajanduse- ja majutusteenuse osutamine.

Hansakredit OÜ on valdusettevõtte, mis bilansipäeva seisuga ei ole tegevust alustanud.

Hansa Grupp OÜ konsolideerimisgruppi kuuluvad bilansipäeva seisuga järgmised ettevõtted:

Lisa 2 Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Hansa Grupp OÜ raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Ettevõtte kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 2.

Raamatupidamise aastaaruanne ja aastaaruande lisad on koostatud eurodes. Kõik arvnäitajad on ümardatud lähima täiseuroni.

Hansa Grupp OÜ 31.12.2018 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne on allkirjastatud juhataja poolt. Eesti Vabariigi äriseadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja heaks kiidetud majandusaasta aruanne osanike koosolekul. Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on osaniku poolt kinnitatava konsolideeritud majandusaasta aruande osaks ning kasumi jaotamise otsustamise üheks aluseks. Osanikul on õigus juhatuse koostatud ja heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

Muudatused arvestuspõhimõtetes ja informatsiooni esitlusviisis

Majandusaasta raamatupidamise aruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et kontsern järgib samu raamatupidamispõhimõtteid ja esitlusviisi.

2017. aasta raamatupidamise aastaaruandes kajastati Hansabuss AS töökoja ja logistika kulusid erinevalt tema tütarettevõtetest üldhalduskulude koosseisus. Tulenevalt grupisiseste arvestuspõhimõtete ühtlustamisest on alates 01.01.2018 nimetatud kulud kajastatud müüdud kaupade ja teenuste kulu koosseisus. Sellega seoses on kasumiaruande ridadel tehtud alljärgnevad muudatused:

Lisarea nimetus	2017	Muutus	2017 muudetud
Müüdud kaupade ja teenuse kulu	- 33 759 157	- 481 088	-34 240 245
Üldhalduskulud	- 5 902 237	481 088	-5 421 149

Tehtud muudatustel ei ole mõju 2017. aasta kasumile.

Konsolideerimispõhimõtted, äriühenduste ja tütarettevõtete kajastamine

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuvale kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle. Kõik tütarettevõtted on kontserni aastaaruandes konsolideeritud.

Tütarettevõtte on kontserni raamatupidamise aastaaruandes konsolideeritud alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni. Kontsern kasutab äriühenduste kajastamisel omandamismeetodit. Tütarettevõtte ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustiste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppes tuleneva vara või kohustise õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustised ning tingimuslikud kohustised võetakse ostukuupäeval

arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb Kontsern valiku, kas kajastada mittekontrolliv osalus omandatavas ettevõttes õiglases väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustistes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglane väärtus, kajastatakse vahe kohekselt kasumiaruandes.

Konsolideeritud finantsaruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi emaettevõtte kontrolli all olevate tütarettevõtete finantsnäitajad. Kontserni kuuluvate ettevõtete omavaheliste tehingute tulemusena tekkinud saldod, tehingud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on konsolideeritud aastaaruandes elimineeritud, samuti on elimineeritud realiseerumata kahjumid, välja arvatud kui kahjumit ei saa katta.

Kõikide kontserni kuuluvate ettevõtete arvestuspõhimõtted on kooskõlas kontserni arvestuspõhimõtetega. Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud kindlustamaks vastavust kontserni arvestuspõhimõtetele.

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes (esitatud lisas 26) kajastatakse investeeringuid tütarettevõtetesse soetusmaksumuses, millest on vajadusel maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on kontserni esitus- ja arvestusvaluutaks. Kõik arv näitajad on ümardatud lähima täiseuroni.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Tulu kajastamine

Müügitulu kajastatakse sellisel määral, kui võrd on tõenäoline, et kontsern saab sellest majanduslikku kasu ja müügitulu saab usaldusväärselt mõõta. Müügitulu mõõdetakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Müügitulu kajastatakse alljärgnevate kriteeriumite alusel:

- Müügitulu muude teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.
- Müügitulu tellimusveo teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

- Müügitulu piletite müügist ja avaliku liiniveo teenuse osutamisest vastavalt lepingutele kajastatakse teenuse osutamisel koondarvel perioodi lõpus. Arveldusperioodi pikkus reeglina on üks kuu.
- Piletite ja veoteenuse müük, mis on seotud veel väljumata reisidega kajastatakse majandusaasta aruandes ettemaksetena.
- Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes lepingulisest intressimäärast.

Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendina kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga) soetatud kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, tähtajalised deposiidid ning intressiturufondi osakud.

Rahavoogude aruanne

Rahavood äritegevusest on kajastatud kaudsel meetodil - rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit äritegevusega seotud käibevarade ja lühiajaliste kohustise saldode muutustega ning elimineeritud mitterahaliste tehingute mõju.

Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusid, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulationidega nõutud perioodi jooksul.

Pärast algset arvele võtmist kajastatakse kõiki finantsvarasid õiglases väärtuses, v.a.:

- nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastus-tähtajani hoitavad finantsinvesteeringud – kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- investeeringud aktsiatesse ja teistesse omakapitaliinstrumentidesse, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata.

Nõuded ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteringud

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügiks, ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna real „mitmesugused tegevuskulud” ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Nõudeid hinnatakse alla, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes real „Mitmesugused tegevuskulud“. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algselt kajastati.

Intressitulu nõuetelt kajastatakse kasumiaruandes real ”finantstulud”.

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilisest maksumusest madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad rahavood diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindlust hiljem ei tühistata.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapooltele üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse FIFO meetodit (v.a edasimüügiks ostetud sõidukid). Edasimüügiks ostetud sõidukid võetakse individuaalselt arvele nende sisseostuhinnaga ning nende müümisel kantakse vastavalt ka kulusse.

Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtuse hinnang on varude hinnanguline müügihind, mis põhineb

kõige usaldusväärsematel andmetel, mis olid hinnangu tegemise ajal kättesaadavad. Samas võib tegelik müügihind tehingu toimumise hetkel hinnangust erineda. Varude allahindluse vajadus ja ulatus määratakse kindlaks järgmiselt: müügiks ostetud kaubad, tooraine ja materjal ning varuosad ilma tuleviku kasutusest hinnatakse alla. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse pidevalt üle. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real "müüdud kaupade ja teenuste kulu".

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 1 000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle 1 aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1 000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara valmistamise finantseerimiseks võetud intressikandva võlakohustusega kaanevad vältimatud laenukasutuse kulutused (s.h. lepingu sõlmimise tasu amortisatsioon, intressid), mis on arvestatud alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse materiaalse põhivara soetusmaksumuse osana. Laenukapitali kulutusi kapitaliseeritakse vaid juhul, kui nende mõju objekti soetusmaksumusele on oluline.

Materiaalse põhivara edasine kajastamine

Materiaalset põhivara kajastatakse edaspidi bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Amortisatsiooniarvestus

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Olulise lõppväärtusega varaobjektidele määratakse konkreetne lõppväärtus. Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline osa.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Amortisatsioonimäärad aastast on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	ei amortiseerita
Ehitised	2-20%
Transpordivahendid	10-33%
Masinad ja seadmed	8-20 %
Arvutid ja arvutisüsteemid	17-40 %
Muu materiaalne põhivara	10-50 %

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida kontsern saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Põhivarade hilisemate kulutuste kajastamine

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning
- nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Varade väärtuse langus

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel kontserniväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real „muud ärikulud”.

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real ”muud äritulud” või ”muud ärikulud”.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Firmaväärtus kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud vara, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglase väärtuse vahel omandamise kuupäeval.

Äriühendustest eraldi omandatud immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalsed varad, mis on omandatud läbi äriühenduse, võetakse arvele firmaväärtusest eraldi, kui need varaobjektid on eraldatavad või on tekkinud lepingulistest või muudest juriidilistest õigustest ja nende õiglast väärtust saab omandamise kuupäeval usaldusväärselt hinnata.

Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

Firmaväärtus	10%
Muu immateriaalne põhivara	20-33%

Igal bilansipäeval hinnatakse immateriaalse põhivara sh firmaväärtuse puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisenä.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära.

Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "finantskulud", v.a. need intressikulud, mis on seotud omatarbeks ehitatava materiaalse põhivara finantseerimisega.

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Võlad töövõtjate ees

Võlad töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustist tasu osas, mida arvestatakse aruandeperioodi kuludes ning kohustisena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil.

Võlad töövõtjate ees sisaldavad töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist bilansipäeva seisuga. Viimati nimetatud kohustis sisaldab sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa makseteks ja finantstuluks. Finantstulu kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse bilansis arvele vara soetusmaksumuses või miinimumrendimaksede nüüdisväärtuses juhul, kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik tööiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem. Kapitalirendi tingimustel soetatud vara kajastatakse bilansis kohustisena kapitalirendi netoinvesteeringu summas. Rendimaksud jagatakse finantskuluks ja rendikohustise tasumiseks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes real "Tegevuskulude sihtfinantseerimine".

Juhul kui sihtfinantseerimist saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude katteks või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse see tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Tulumaksuvarad ja –kohustised ning tulumaksukulud ja –tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustisena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustisena.

Kontserni Eesti ettevõtjad

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtluks mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt. Maksumääraks on 20/80 netodividendidelt. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustis.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäära 14/86. Seda soodsamat maksumäära saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustis, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 24.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis eraldisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustis tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Kontserni Läti ettevõtjad

Kuni 2017 kehtinud tulumaksuseaduse kohaselt maksustati Läti ettevõtete kasum tulumaksumääraga 15%. Seega kajastati seni edasilükkunud tulumaksu ajutistelt erinevustelt Läti tütarettevõtete varade ja kohustiste maksustamisbaasi ja nende bilansiliste maksumuste vahel konsolideeritud aruandes. Uue tulumaksu seaduse järgi maksustatakse alates 1. jaanuarist 2018 kasum, mis on tekkinud pärast 2017. aastat, selle jaotamisel maksumääraga 20/80. Seaduse üleminekureeglid lubavad dividendidelt makstavat kasumit vähendada, kui ettevõttel on 31. detsembri 2017 seisuga kasutamata maksukahjumeid või teatud eraldisi.

Uue seaduse rakendumise tulemusena ei ole enam erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel ning seega ei kajastata edasilükkunud tulumaksuvarasid ega –kohustisi Läti tütarettevõtete suhtes. Kõik edasilükkunud tulumaksuvarad ja –kohustised, mis olid üles võetud eelmistel perioodidel, kanti 2017. aastal bilansist välja ning vastav tulumaksukulu/tulu kajastati kasumiaruandes või koondkasumiaruandes/omakapitalis nende edasilükkunud tulumaksuvarade/ kohustiste osas, mis võeti arvele läbi koondkasumiaruande/omakapital.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% osakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada osakapitali suurendamiseks.

Eraldised

Eraldisi moodustatakse nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaja määramisel tuginetakse juhtkonna hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul kui kontsernil on enne aruandeperioodi lõppu tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, eraldise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal aruandeperioodi lõpupäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Bilansipäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 3 Müügitulu

(eurodes)

Müügitulu jaguneb geograafiliste alade lõikes järgmiselt:

Geograafilised piirkonnad

	2018	2017
Eesti	22 280 205	18 004 666
Euroopa Liidu liikmesriigid	13 278 974	12 173 671
Teised välisriigid	2 487 072	2 262 185
Kokku	38 046 251	32 440 522

Müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

Tegevusalad

	2018	2017
Reisijate vedu	12 648 730	12 405 491
Reisijate veoga seotud lisateenuste müük	338 502	304 654
Mootorsõidukite müük	8 927 810	8 424 721
Kaupade vedu	832 689	763 829
Mootorsõidukite hooldus ja varuosade müük	2 049 408	2 466 465
Sõidautode rent	8 679 824	5 798 591
Sõidukite rendiga seotud lisateenuste müük	2 062 185	1 804 004
Bussijaama teenused	336 283	233 067
Muu müük	2 170 820	239 700
Kokku	38 046 251	32 440 522

Lisa 4 Tegevuskulude sihtfinantseerimine

(eurodes)

	2018	2017
Omaavalitsuste ja riigieelarvelised dotatsioonid	11 254 544	9 049 531
Kokku	11 254 544	9 049 531

Sihtfinantseerimisena kajastatakse avaliku liiniveo teenuse lepingute alusel riigi ning kohalike omavalitsuste poolt makstavaid toetusi. Sihtfinantseerimise eesmärgiks on puudujääva tulu kompenseerimine avalikul liiniveol lepingutes kokkulepitud tasemeni.

Vastavalt lepingutingimustele makstud toetused ei kuulu tagastamisele, olulised lepingute rikkumised on reguleeritud muude sanktsioonidega.

Lisa 5 Müüdud kaupade ja teenuste kulud

(eurodes)

	2018	2017
Autobusside ja rendiautodega seotud kulud	-13 801 481	-11 244 357
Sõidukite müügiga seotud kaubad ja teenused	-10 125 683	-7 836 667
Sõidukite teenindusega seotud kaubad ja teenused	-1 847 223	-1 696 431
Personalikulud (lisa 8)	-10 083 392	-9 095 236
Vahendatud teenuste kulud	-796 486	-597 032
Amortisatsioon (lisa 17,18)	-2 869 996	-2 305 936
Liinidega seotud kulud	-508 201	-491 412
Muud kulud	-1 070 400	-973 174
Kokku	-41 102 862	-34 240 245

Lisa 6 Turustuskulud
(eurodes)

	2018	2017
Reklaamikulud	-212 792	-226 325
Personalikulud (lisa 8)	-55 882	-51 780
Kontori ja kantseleikulud	-3 443	-3 071
Muud kulud	-32 227	-31 875
Kokku	-304 344	-313 051

Lisa 7 Üldhalduskulud
(eurodes)

	2018	2017
Üldjuhtimisteenus	-30 008	-46 761
Personalikulud (lisa 8)	-3 978 149	-3 416 250
Kontori ja kantseleikulud	-933 290	-813 075
Amortisatsioon (lisa 17,18)	-308 479	-297 939
Muud kulud	-879 950	-847 124
Kokku	-6 129 876	-5 421 149

Lisa 8 Personalikulud
(eurodes)

Müüdnud kaupade ja teenuste kulude, turustuskulude ning üldhalduskulude koosseisus kajastatud personalikulude jaotus:

	2018	2017
Palgakulu	-10 434 911	-9 069 711
Sotsiaalmaksu kulu	-3 188 943	-2 857 975
Tööjõu rent	0	-157 938
Päevarahad	-355 048	-369 798
Koolitus	-67 356	-80 986
Muud kulud	-71 165	-26 858
Kokku	-14 117 423	-12 563 266
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	709	679

Personalikulude jaotus on täpsemalt välja toodud lisades 5, 6 ja 7.
Juhtkonna tasude informatsioon on välja toodud lisas 25.

Lisa 9 Muud äritulud

(eurodes)

	2018	2017
Soodusostu kasum (lisa 18)	0	396 141
Vahendatud kaupade ja teenuste tulud	0	21 000
Kasum põhivara müügist	205 473	90 901
Muud äritulud	183 565	222 968
Kokku	389 038	731 010

Lisa 10 Muud ärikulud

(eurodes)

	2018	2017
Kahjum põhivara müügist ja mahakandmisest	-55 477	-188 494
Makstud viivised ja intressid	-9 493	-9 214
Muud ärikulud	-28 334	-57 502
Kokku	-93 304	-255 210

Lisa 11 Finantstulud

(eurodes)

	2018	2017
Intressitulud	9 585	4 283
Kasum valuutakursi muutustest	3	0
Muud finantstulud	649	6
Kokku	10 237	4 289

Lisa 12 Finantskulud

(eurodes)

	2018	2017
Intressikulud	-348 679	-298 715
Kahjum valuutakursi muutustest	-473	-1 139
Muud finantskulud	0	-44
Kokku	-349 152	-299 898

Lisa 13 Raha ja raha ekvivalendid

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Sularaha kassas	135 017	172 109
Arvelduskontod	3 818 493	3 292 402
Kokku	3 953 510	3 464 511

Lisa 14 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Nõuded ostjate vastu	3 330 530	2 307 497
Viitlaekumised	389 510	331 359
Muud lühiajalised nõuded	299 882	348 002
Kokku	4 019 922	2 986 858

Real Nõuded ostjate vastu sisaldub 31.12.2018 seisuga kajastatud allahindlusi summas 27 244 (31.12.2017: 27 850) eurot.

Lisa 15 Ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	941 589	838 154
Maksude ettemaksed *	247 307	179 905
Kokku	1 188 896	1 018 059

*Maksude ettemaksed

	31.12.2018	31.12.2017
Ettemaksukonto jääk	72 302	20 402
Käibemaks	154 340	135 962
Ettevõtte tulumaks	20 662	23 541
Muud maksud	3	0
Kokku	247 307	179 905

Ettevõtte tulumaksu ettemaksena on summas 16 879 (31.12.2017: 16 879) eurot kajastatud tütarettevõtte poolt emaettevõttele tasutud rendi- ja laenuintressi maksetelt kinnipeetud tulumaks ning summas 3 783 (31.12.2017: 6 662) eurot enammakstud tulumaks.

Lisa 16 Varud

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Tooraine ja materjal	187 956	188 824
Müügiks ostetud kaubad	2 134 360	2 439 997
Ettemaksed tarnijatele	134 370	75 575
Kokku	2 456 686	2 704 396

Tooraine ja materjalina on kajastatud kütus busside paakides ning busside varuosad töökoja laos.

Nii 2018. kui 2017. aastal ei ole varude hindamise tulemusena allahindluse vajadust tuvastatud ega allahindlusi tehtud.

Lisa 17 Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Maa ja ehitised	Transpordivahendid	Masinad ja seadmed	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muu materiaalne põhivara	Ettemaksed põhivara eest	Materiaalne põhivara kokku
Seisuga 31.12.2017							
Soetusmaksumus	2 735 834	14 747 443	87 736	168 363	768 543	12 594	18 520 513
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-28 607	-19 114	-31 945	-106 954	-567 003	0	-753 623
Jääkväärtus 31.12.2017	2 707 227	14 728 328	55 791	61 411	201 539	12 594	17 766 890
Seisuga 31.12.2018							
Ostud ja parendused	48 755	4 118 866	18 631	17 736	31 073	107 389	4 342 450
Müügid ja mahakandmised	-297 538	-1 107 718	0	-563	-3 316	0	-1 409 135
Ümberklassifitseerimised	4 249	5 680	0	0	0	-12 594	-2 665
Ümberhindlus	0	-7 465	0	0	0	0	-7 465
Aruandeaasta amortisatsioon	-100 484	-2 795 872	-23 569	-29 037	-89 892	0	-3 038 854
Soetusmaksumus	2 483 214	17 033 732	97 693	186 898	630 710	107 389	20 539 636
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-121 005	-2 091 913	-46 840	-137 352	-491 305	0	-2 888 415
Jääkväärtus 31.12.2018	2 362 209	14 941 819	50 853	49 546	139 405	107 389	17 651 221

Kapitalirendi tingimustel renditud varad:

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Transpordivahendid	13 297 604	11 998 007
Arvutustehnika	16 894	22 093
Kokku	13 314 498	12 020 100

Täpsem informatsioon kapitalirendilepingute kohta on avalikustatud lisa 19.

Kontsernil on lepingulisi kohustisi põhivarade ostuks bilansipäeva seisuga, mis on kajastatud ettemaksetena põhivarade eest.

Seisvad ja täielikult amortiseerunud põhivarad on finantsseisundi aruandest eemaldatud.

Kontserni varadele on seatud kommertspandid arvelduskrediidilepingute ning laenulepingute tagatiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad on ühtlasi kapitalirendilepingute tagatiseks soetatud vara lepingulises maksumuses. Täpsem informatsioon kontserni võlakohustiste kohta on avalikustatud lisa 19.

Lisa 18 Immateriaalne põhivara
(eurodes)

	Firmaväärtus	Muu immateriaalne põhivara	Ettemaksed	Immateriaalne põhivara kokku
Seisuga 31.12.2017				
Soetusmaksumus	892 992	433 693	0	1 326 685
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-78 258	-246 362	0	-324 620
Jääkväärtus 31.12.2017	814 734	187 331	0	1 002 065
Seisuga 31.12.2018				
Ostud ja parendused	0	30 677	119 870	150 547
Ümberklassifitseerimised	0	0	2 665	2 665
Aruandeaasta amortisatsioon	-89 300	-50 321	0	-139 621
Soetusmaksumus	892 992	454 754	122 535	1 470 281
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-167 558	-287 067	0	-454 625
Jääkväärtus 31.12.2018	725 434	167 686	122 535	1 015 655

Firmaväärtus tütarettevõtete lõikes:

	31.12.2017	2018 muutus	31.12.2018
Hansa Bussiliinid AS	62 633	-6 959	55 674
Samat AS	89 028	-9 892	79 136
AIPS SIA	209 783	-22 082	187 701
IV Pluss AS	273 065	-30 341	242 724
Baltic Mobility OÜ	180 226	-20 025	160 201
Kokku	814 735	-89 299	725 436

Firmaväärtust amortiseeritakse lineaarselt määraga 10% aastas.

Bilansipäeval viidi läbi firmaväärtuse bilansilise maksumuse hindamiseks varade kaetava väärtuse testid. Testitud varade kaetavad väärtused on määratud kasutusväärtustena 2018. ja 2017. aasta tulemuste ning marginaalide alusel.

Lisa 19 Laenukohustised

(eurodes)

	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
31.12.2018				1,5% + panga baasmäär või EONIA + 1,5% EURIBOR + 2,5% 4,3% N/A 12,00% 1,75% või EURIBOR + 1,5% 3,15%	2019 2019-2023 2019 2020 2019-2025
Arvelduskrediit	498 336	0	498 336		
Pangalaen	408 645	1 579 456	1 988 101		
Järelmaksu kohustus	1 175	0	1 175		
Laen seotud osapoolelt (lisa 25)	0	57 520	57 520		
Kapitalirendi kohustus *	2 421 481	9 226 704	11 648 185		
Laenukohustus kokku	3 329 637	10 863 680	14 193 316		
31.12.2017				1,5% + panga baasmäär EURIBOR + 2,25%-4,3% 12,00% 5,00% EURIBOR + 1,5% 2,5%	2018 2018-2022 2020 2022 2018-2024
Arvelduskrediit	951 146	0	951 146		
Pangalaen	989 856	1 502 366	2 492 222		
Laen seotud osapoolelt (lisa 25)	0	57 520	57 520		
Muu laenukohustus	0	7 989	7 989		
Kapitalirendi kohustus *	1 904 306	8 752 051	10 656 357		
Laenukohustus kokku	3 845 308	10 319 926	14 165 234		

Kontsernil on seisuga 31. detsember 2018 kehtivaid arvelduskrediidilepinguid limiidiga kogusummas 1 710 000 (31.12.2017: 1 460 000) eurot, millest on bilansipäeva seisuga kasutuses 498 336 (31.12.2017: 951 146) eurot. Arvelduskrediidi lepingud on bilansipäeva järgselt pikendatud kuni 28.06.2019. Arvelduskrediidi intressimäär koosneb panga poolt igapäevaselt noteeritavast juriidiliste isikute arvelduslaenu baasmäärast ja marginaalist 1,5% või 12 kuu EURIBOR-ist ja marginaalist 4,3%.

Kontsern on võtnud pangast laenu käibekapitali, investeeringute ning tütarettevõtete soetamise finantseerimiseks kogusummas 4 324 000 (2017: 4 224 000) eurot, millest 100 000 eurot on lisandunud 2018. aastal.

Bilansipäeva seisuga on kontsernil pangalaenude tasumata põhiosa jääk 1 988 101 (31.12.2017: 2 492 222) eurot. Laenuintressi määr koosneb baasintressimäärast, milleks on 3 või 6 kuu EURIBOR ja marginaalist 2,25%-4,3%.

Arvelduskrediidi ja käibekapitalilaenude tagatiseks on seatud kommertspandid kontserni ettevõtete varadele ning lisatagatiseks on sõlmitud solidaarse garantii lepingud.

Investeeringislaenude tagatiseks on seatud hüpoteegid kinnistutele ning neil asuvatele ehitistele ja rajatistele.

Tütarettevõtete soetamiseks võetud laenude lisatagatiseks on soetatud ettevõtete Tukuma Auto SIA, Samat AS, AIPS SIA, Virāžas SIA ja Bauskas AO SIA aktsiatele on seatud aktsiapant.

Tagatiseks panditud kontserni varade bilansiline maksumus:

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Maa ja ehitised	1 716 996	1 706 520
Transpordivahendid	12 549 795	10 669 637
Arvutustehnika ja muu põhivara	147 698	415 531
Varuosad	865 098	846 286
Kokku	15 279 587	13 637 974

Vastavalt kehtivatele arvelduskrediidi lepingutele, laenulepingutele ja liisinglepingute lisakokkuleppele on pank seadnud piirangud kontserni kuuluvate ettevõtete tehingutele, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, ilma pangapoolse nõusolekuta ning kehtestanud nõutud piirmäärad kontserni finantsnäitajatele ning omakapitalile.

Kapitalirendi kohustis

Kontsern on kapitalirendi tingimustel soetanud autobusse ning arvutustehnikat. Nimetatud soetustest on kontsernil järgmised rendimaksete kohustised:

(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Kuni 1 aasta	2 421 481	1 904 306
1-5 aastat	8 991 194	7 522 111
Üle 5 aasta	235 510	1 229 940
Kokku	11 648 185	10 656 357
Tasumise lõpptähtaeg	2019-2025	2018-2024
	3 või 6 kuu EURIBOR +	3 või 6 kuu EURIBOR +
Intressimäär	2,5%-4,3%	1,5%-2,5%
Tasutud põhiosa maksed	2018	2017
	3 239 492	2 921 625

Kapitalirendi lepingute alusvaluutaks on euro. Rendiperioodi pikkuseks on sõltuvalt varaobjektist 2 kuni 7 aastat. Kapitalirendi kohustiste tagasimaksed toimuvad igakuiste maksetena lepinguliste maksegraafikute alusel. Vastavalt lepingutingimustele on võimalik lõpetada lepinguid enne lepinguperioodi tähtaja saabumist. Lepingutes ei ole sätestatud olulisi piiranguid vara kasutamisele.

Kapitalirendilepingute tagatiseks on lepingulistel tingimustel soetatud vara lepingulises maksumuses.

Lisa 20 Muud võlad
(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Võlad tarnijatele	2 704 362	2 694 946
Võlad töövõtjatele	1 145 565	943 206
Intressivõlad	1 501	5 487
Muud viitvõlad	235 230	395 609
Kokku	4 086 658	4 039 248

Lisa 21 Maksuvõlad
(eurodes)

	31.12.2018	31.12.2017
Sotsiaalmaks	509 859	441 497
Üksikisiku tulumaks	229 869	206 358
Töötuskindlustusmaks	24 660	21 473
Kohustuslik kogumispension	15 497	14 103
Käibemaks	143 873	189 847
Ettevõtte tulumaks	5 798	50 034
Muud maksud	8 641	999
Kokku	938 197	924 311

Kontserni bilansis kajastatud tulumaksukohustis bilansilises maksumuses 8 641 (31.12.2017: 50 034) eurot tuleneb välismaiste tütarettevõtete tasumisele kuuluvast ettevõtte tulumaksust.

	2018	2017
Välismaistest tütarettevõtetest tulenev tulumaksukulu:		
Tasumisele kuuluv tulumaksukulu	-21 229	-95 295
Kokku	-21 229	-95 295

Lisa 22 Kasutusrent

Kontserni kasutusrendi lepingutest tulenevad renditulud olid alljärgnevad:

(eurodes)

	2018	2017
Sõidukite kasutusrent	8 770 363	5 862 809
Kokku	8 770 363	5 862 809

Kontserni kasutusrendilepingutest tulenevad rendikulud olid alljärgnevad:

(eurodes)

	2018	2017
Sõidukite kasutusrent	5 125 836	3 373 400
Ruumide rent	126 363	266 501
Kokku	5 252 199	3 639 901

Sõidukite kasutusrendilepingud on sõlmitud perioodiks 6 - 60 kuud aastase intressimääraga 1,60-2,5% + 6 kuu Euribor.

Rendilepinguid on võimalik ennetähtaegselt lõpetada lühikese etteteatamise ajaga enne lepinguperioodi tähtaja saabumist. Seetõttu on mittekatkestatavate rendimaksete summa ebaoluline.

Lepingutes ei ole sätestatud olulisi piiranguid vara kasutamisele.

Vastavalt rendilepingu tingimustele on rendilevõtjal lepingu tähtaja saabumisel eesõigus osta vara välja lepingus fikseeritud jääkväärtusega.

Lisa 23 Omakapital

Osakapital

Emaettevõtte registreeritud osakapital moodustas 31.12.2018 seisuga 2 600 (31.12.2017: 2 600) eurot.

Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reservkapital moodustatakse vastavalt äriseadustiku nõuetele. Reservkapitali moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Reservkapitali tuleb kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni kohustuslik reservkapital moodustab vähemalt 10% ettevõtte osakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks ja osakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei tohi teha väljamakseid omanikele.

Lisa 24 Tingimuslikud kohustised

Dividendide tulumaks

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2018 moodustas 9 012 234 eurot (31.12.2017: 7 486 238 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 1 802 447 eurot (31.12.2017: 1 497 248 eurot), seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 7 209 787 eurot (31.12.2017: 5 988 990 eurot).

2018. aastal kuulutati ja maksti osanikule välja dividende kogusummas 300 000 (2017: 250 000) eurot. Dividendide väljamaksmisega ei kaasnenud tulumaksukohustist, kuna dividendide väljamaksmise aluseks olnud kasum maksustati tütarettevõtete asukohariikides.

Vastavalt kontserni arvelduskrediidi lepingule, laenulepingule ja liisinglepingute lisakokkuleppele on pank seadnud piirangu, mille kohaselt ei tohi ilma panga nõusolekute maksta dividendi, kui väljamakstav dividend ja sellelt dividendi maksja poolt tasumisele kuuluv tulumaks ületaks 50% majandusaasta kasumist.

Müügiga seotud kohustised

Kontserni ettevõtte IV Pluss AS saab müüa transpordivahendeid klientidele nii, et tehingut finantseerib liisingfirma (pank). Kui klient sõlmib ostutehingu finantseerimiseks kasutusrenditingimustel rendilepingu liisingfirmaga (pangaga), siis samaaegselt sõlmitakse ettevõtte ja liisingfirma (panga) vahel vara tagasiostukohustuse leping. Antud lepingukohaselt on ettevõtte kohustatud tagasi ostma liisingfirmale võõrandatud transpordivahendi liisingperioodi lõpul, kui liisinguvõtja (klient) ega liisingfirma ei soovi realiseerida oma eelisuõigust. Tagasiostu kohustus ei ole suurem kui antud transpordivahendivahendi väljaostmise ajaks prognoositud turuhind.

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustised

Maksuhalduril on õigus kontrollida kontserni kuuluvate ettevõtete maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi.

Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Tingimuslikud kohustised seoses kontserni kuuluvate ettevõtetega

Harjumaa Ühistranspordikeskus MTÜ (edaspidi MTÜ) ja Hansabuss AS tütatettevõtte Samat AS vahel on vaidlus kohtus seoses Harju Maakonna lõunasuuna avaliku teenindamise lepingu (ATL) ülesütlemisega. ATL ülesütlemisega seoses on MTÜ esitanud garantiinõude summas 605 000 eurot.

Kontserni juhtkond on seisukohal, et garantiitasu sissenõudmine ei ole juriidiliselt põhjendatud, sest ATL ülesütlemise alused tulenesid riigi tegevusest, mitte Samat AS-st. Poolte õiguste ja kohustuste tasakaal muutus riigi tegevusest tulenevalt AS SAMAT kahjuks niivõrd oluliselt, et ettevõttelt ei olnud mõistlik eeldada ATL täitmise jätkamist muutunud tingimustes. Kuna ATL ülesütlemiseks olid seaduslikud alused olemas, siis garantiitasu sissenõudmine on kontserni juhtkonna hinnangul õigusvastane. Tallinna Halduskohus rahuldab Samat AS-i poolt esitatud esialgse õiguskaitse kohaldamise taotluse.

Keerukamateks vaidluskohtadeks nimetatud vaidluses on õiguslik asjaolu, kas ebaadekvaatse indeksi sätestamine hanketingimustes on hankijast tulenev ja tema kontrolli all olev asjaolu või võib seda käsitleda pakkuja riskina. MTÜ tugineb garantii nõudmisel sõnastusele, mida ettevõtte hinnangul ATL otseselt ei

toeta. Kohtupraktika viitab, et garantiinõude alused peavad olema lepingus väga selgelt kirjas ja kui selge alus puudub (nagu vaidlusaluses ATL-is), siis nõuet esitada ei saa.

Juhul kui kontsern kajastaks esitatud garantiinõude potentsiaalse kohustusena/kuluna kogusummas 605 000 eurot, siis muutuksid kontserni finantseerimisel piiranguteks olevad eritingimused peale kohustuse kajastamist/tasumist määral, mis ei ohusta nende nõuetekohast täitmist. Lisas 20 viidatud Samat AS soetamise käigus tekkinud firmaväärtuse bilansilise maksumuse hindamiseks tehtud varade kaetava väärtuse test on koostatud eeldusel, et garantiinõude osas kulu/kohustuse ei realiseeru st et kaetava väärtuse koostamisel ei ole arvestatud MTÜ garantiinõudest tulenevate võimalike kuludega.

Kontserni juhtkonna hinnangul pole teadaolevat informatsiooni, et garantiinõude osas peaks moodustama vastavasisulise eraldise ning võiks olla tõenäoline tingimusliku kohustuse muundumine finantskohustiseks.

Lisa 25 Tehingud seotud osapooltega

Seotud osapool on isik või ettevõtte, kes on seotud majandusaasta aruannet koostava ettevõttega (aruandev ettevõtte) sel määral, et nendevahelised tehingud ei pruugi toimuda turutingimustel.

Hansa Grupp OÜ 2018. a konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- osanikke,
- tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmeid;
- eelpool loetletud isikute lähedasi pereliikmeid;
- ettevõtteid, mida kontrollivad või milles omavad olulist mõju tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmeid ning nende lähedased pereliikmed.

Ettevõtet ja kontserni kontrolliv isik on Neeme Tammis.

Kontsern on teinud seotud osapooltega alljärgnevaid tehinguid:

(eurodes)

	2018	2017
Arvestatud intressid omanikulaenult	6 920	6 884
Tasutud intressid omanikulaenult	10 390	4 194
Teenuste ost juhtkonna liikmega seotud ettevõtetelt	24 957	12 135

Kontsernil on seisuga 31. detsember seotud osapoolte vastu ja ees järgmised nõuded ja kohustised:

(eurodes)

Kohustised	31.12.2018	31.12.2017
Laenukohustis omanikule	57 520	57 520
Intressikohustis omanikule	0	3 470
Muud kohustised omaniku ees	28 760	28 760

Juhtkonna tasud

2018. aastal maksti kontserni emaettevõtte Hansa Grupp OÜ juhatajale tasusid kogusummas 87 000 (2017: 85 600) eurot.

Kontserni tütarettevõtete juhatuste liikmetele maksti 2018. aastal tasusid kokku kogusummas 474 582 (2017: 420 455) eurot. Kontserni tütarettevõtete nõukogu liikmetele 2018. ja 2017. aastal aruandeaastal tasusid ei arvestatud ega makstud.

Vastavalt kontserni tütarettevõtte IV Pluss AS ning Hansabuss AS juhatuse liikme lepingutele on ettevõttel juhul, kui ühing lõpetatakse halbadest majandustulemustest mittetulenevalt, kohustus juhatuse liikmele maksta hüvitist kahe kuupalga ulatuses.

Kontserni teistel ettevõtetel ei ole 31.12.2018 nagu ka 31.12.2017 seisuga oma juhatuse ega nõukogu liikmete ees potentsiaalseid kohustisi (sh lahkumishüvitised).

Lisa 26 Lisainformatsioon kontserni emaettevõtte kohta

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata esmased aruanded. Emaettevõtte esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emaettevõtte eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande lisadena, on investeeringud tütarettevõtete, ühisettevõtete ja sidusettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest tekkinud allahindlused.

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2018	2017
Turustuskulud	-5 064	-14 525
Üldhalduskulud	-734 722	-682 460
Muud äritulud	1 273 592	961 429
Muud ärikulud	-58	-87
Kasum äritegevusest	533 748	264 357
Finantstulud	1 701 917	251 158
Finantskulud	-39 412	-41 952
Kasum enne maksustamist	2 196 253	473 563
Aruandeperioodi puhaskasum	2 196 253	473 563

Emaettevõtte konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	<u>31.12.2018</u>	<u>31.12.2017</u>
VARAD		
Käibevara		
Raha ja raha ekvivalendid	8 380	7 069
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	1 349 924	556 921
Ettemaksed	47 930	36 833
Käibevara kokku	1 406 234	600 823
Põhivara		
Investeeringud tütarettevõtetesse	3 147 657	3 178 054
Pikaajalised nõuded	864 989	13 161
Kinnisvarainvesteeringud	25 451	20 000
Materiaalne põhivara	27 537	33 745
Immateriaalne põhivara	65 793	63 969
Põhivara kokku	4 131 427	3 308 929
VARAD KOKKU	5 537 661	3 909 752
Intressikandvad võlakohustused		
Lühiajalised kohustised		
Intressikandvad võlakohustised	7 965	155 277
Muud võlad ja ettemaksed	681 276	802 859
Maksuvõlad	52 668	44 152
Lühiajalised kohustised kokku	741 909	1 002 288
Pikaajalised kohustised		
Intressikandvad võlakohustised	1 782 068	1 790 033
Muud pikaajalised kohustised	28 760	28 760
Pikaajalised kohustised kokku	1 810 828	1 818 793
Kohustised kokku	2 552 737	2 821 081
Omakapital		
Osakapital	2 600	2 600
Registreerimata osakapital	0	0
Kohustuslik reservkapital	512	512
Muud reservid	402 575	402 575
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (- kahjum)	382 984	209 421
Aruandeaasta kasum	2 196 253	473 563
Omakapital kokku	2 984 924	1 088 671
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	5 537 661	3 909 752

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2018	2017
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (-kahjum)	533 748	264 357
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	29 976	35 698
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-337 414	277
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	-54	-13 059
Rahavood äritegevusest kokku	226 256	287 273
Rahavood investeerimistegevusest		
Osaluse suurendamine tütarettevõttes	-28 750	-73 900
Laekunud tütarettevõtte müügist	36 501	0
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-26 155	-46 175
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	564	0
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel	-5 451	0
Antud laenud	-25 000	-70 000
Antud laenude tagasimaksed	76 711	0
Saadud intressid	4 337	1 080
Saadud dividendid	350 000	250 000
Rahavood investeerimistegevusest kokku	382 757	61 005
Rahavood finantseerimistegevusest		
Arvelduskrediidi muutus	-241 752	8 851
Saadud laenud	0	125 000
Laenude tagasimaksed	-147 508	-218 655
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-7 769	-12 649
Makstud intressid	-16 673	-21 163
Makstud dividendid	-194 000	-250 000
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-607 702	-368 616
Rahavood kokku	1 311	-20 338
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	7 069	27 407
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 311	-20 338
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpul	8 380	7 069

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Osa- kapital	Registreeri- mata osakapital	Kohustuslik reservkapital	Muud resevid	Jaotamata kasum	Oma- kapital kokku
Seisuga 31.12.2016	2 600	0	512	402 575	459 421	865 108
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	473 563	473 563
Tehingud osanikega, otse omakapitalis kajastatult						
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	-250 000	-250 000
Tehingud osanikega kokku, otse omakapitalis kajastatult	0	0	0	0	-250 000	-250 000
Seisuga 31.12.2017	2 600	0	512	402 575	682 984	1 088 671
Aruandeaasta kasum	0	0	0	0	2 196 253	2 196 253
Tehingud osanikega, otse omakapitalis kajastatult						
Dividendide väljamakse	0	0	0	0	-300 000	-300 000
Tehingud osanikega kokku, otse omakapitalis kajastatult	0	0	0	0	300 000	-300 000
Seisuga 31.12.2018	2 600	0	512	402 575	2 579 237	2 984 924

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital:

	31.12.2018	31.12.2017
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	2 984 924	1 088 671
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus emettevõtte konsolideerimata bilansis	- 3 147 657	- 3 178 054
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	9 183 591	9 561 771
Kokku	9 020 858	7 472 388

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 02.07.2019

Osaühing HANSA GRUPP (registrikood: 10923131) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
NEEME TAMMIS	Juhatuse liige	02.07.2019

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

OÜ Hansa Grupp osanikule

Arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt OÜ Hansa Grupp ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2018 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Meie poolt auditeeritud Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud kasumiaruannet 31. detsember 2018 lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2018;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, mis sisaldavad oluliste arvestuspõhimõtete kokkuvõtet ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvaheliste Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide eetikakoodeksiga (IESBA koodeks) ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduses sätestatud eetikanõuetega. Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile ja Eesti Vabariigi audiitortegevuse seaduse eetikanõuetele.

Muu informatsioon

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest, mis sisaldub konsolideeritud majandusaasta aruandes lisaks konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandele ja meie audiitori aruandele.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei avalda muu informatsiooni kohta kindlustavat arvamust.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud selle info oma aruandes välja tooma. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviitud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviitud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väärarvamuste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;
- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduuri sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tühuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

Eva Jansen-Diener
Vandeauditor, litsents nr 501

Heili Uustalu
Vandeauditor, litsents nr 630

AS PricewaterhouseCoopers
Tegevusluba nr 6
Pärnu mnt 15, 10141 Tallinn
2. juuli 2019

Audiitorite digitaalallkirjad

Osaühing HANSA GRUPP (registrikood: 10923131) 01.01.2018 - 31.12.2018 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
EVA JANSEN-DIENER	Vandeaudiitor	02.07.2019
HEILI UUSTALU	Vandeaudiitor	02.07.2019

Osanikud

Nimi / ärinimi	Isikukood / registrikood / sünniaeg	Elukoht / Asukoht	Osaluse suurus ja valuuta
Neeme Tammis	37401170241	Tallinn, Harju maakond, Eesti	2600 EUR (Lihtomand)

Sidevahendid

Liik	Sisu
Mobiiltelefon	+372 5034828
E-posti aadress	helle-mai.pappel@hansagrupp.ee